

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní JUDr. Alenou Hockou ve věci

žalobce: S. S., narozený X, státní příslušnost X, bytem v ČR K. V.,
zastoupený: JUDr. Irena Straková, advokátka, se sídlem Karlovo
náměstí 287/18, 120 00 Praha 2 - Nové Město ,

proti

žalovanému: Ministerstvo vnitra ČR, IČO: 00007064, Odbor azylové a migrační
politiky, se sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7,

v řízení o žalobě ze dne 24.7.2020 proti rozhodnutí žalovaného ze dne 19.5.2020 č.j. OAM-
104/ZA-ZA11-VL 16-2020,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá nárok na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Včasnou žalobou ze dne 24.7.2020 se žalobce domáhal přezkoumání napadeného rozhodnutí žalovaného ze dne 19.5.2020 č.j. OAM-104/ZA-ZA11-VL 16-2020, jehož kopie

Shodu s prvopisem potvrzuje M K.

nebyla k žalobě připojena, kterým byla jeho žádost o udělení mezinárodní ochrany podle §12, §13, §14, §14a a §14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen **zákon o azylu**), zamítnuta. Žaloba byla doručena dne 24.7.2020 ve 23.18:47 hod. prostřednictvím datové schránky Městskému soudu v Praze a na základě pravomocného usnesení tohoto soudu ze dne 15.9.2020 č.j. 19 Az 13/2020-20 byla věc postoupena Krajskému soudu v Plzni, jemuž byla doručena dne 5.10.2020.

2. Soud ještě podotýká, že původně byla žaloba žalobce podána u Okresního soudu v Karlových Varech a usnesením ze dne 18.6.2020 č.j. 14 C 194/2020-10, které nabylo právní moci dne 9.7.2020, bylo řízení zastaveno podle § 104b odst. 1 o.s.ř., neboť se jedná o věc ve správním soudnictví; dle poučení uvedeného na usnesení žalobce může podat žalobu proti rozhodnutí správního orgánu u Městského soudu v Praze ve lhůtě jednoho měsíce od právní moci tohoto usnesení a bude-li taková žaloba podána, bude platit, že byla podána dnem, kdy došla Okresnímu soudu v Karlových Varech (z usnesení však není zřejmé, kdy byla žaloba okresnímu soudu doručena a ani není uvedeno rozhodnutí, které bylo žalobou napadeno); následně bylo zjištěno, že žaloba ze dne 16.6.2020 byla téhož dne uvedenému okresnímu soudu doručena prostřednictvím datové schránky.
3. V **žalobě** uvedl žalobce nejdříve výčet jím shledaných porušených ustanovení zákonů. Jednalo se o § 2 odst. 1, § 3, § 50 odst. 2, 3 a 4, § 52 a § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen **správní řád**), § 14 zákona o azylu a čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Poté žalobce již konkrétně vyjádřil nesouhlas s argumentací žalovaného stran neudělení azylu dle § 12 písm. b) zákona o azylu. Především nesouhlasil s tvrzením, že v jeho případě se jednalo o pouhou snahu legalizovat svůj pobyt na území České republiky (dále jen **ČR**). Tomu především oponoval tím, že ihned po jeho příjezdu o udělení azylu nepožádal, jelikož ČR v době začátku ozbrojeného konfliktu na X (2014), v rámci závazného stanoviska MV ČR přistoupila k udělování víz za účelem strpění občanům X. Tato situace měla přetrvávat do doby účinnosti Nařízení Rady EU a Evropského parlamentu č.2017/850/EU ze dne 17.5.2017. Tímto Nařízením vstoupila v platnost bezvízová 90-ti denní dohoda pro občany X. Jak se ukázalo, tak tento krok, byť se jednoznačně jednalo o problematiku turistiky, je dlouhodobě občany X využíván k pracovním pobytům a s ohledem na možnost disponovat dvěma cestovními doklady i k porušování stanovené 90-ti denní doby. Obdobná situace vydávání dlouhodobých víz za účelem strpění pobytu a následných dlouhodobých pobytů měla být uplatňována v minulosti i v případě občanů Uzbekistánu a Běloruska. Z X oblasti, kde žili, odcestoval v roce 2014 po zatčení manžela matky s matkou, manželkou a nezletilou dcerou a poté žil až do března 2017 v X a poté přicestoval na území ČR, kde mu bylo uděleno na 1 rok vízum za účelem strpění, ale následné žádosti o totéž už mu nebylo vyhověno. Žalobce tímto odůvodnil své podání žádosti o azyl až v současné době, právě s ohledem na institut strpění pobytu, který upravuje zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR (dále jen **zákon o pobytu**). V této souvislosti považoval za důležité posoudit, zda je argument podání žádosti o mezinárodní ochranu ihned po příjezdu v jeho případě relevantním. Rovněž podotkl, zda tato situace občanů východní X neměla být řešena v rámci jiného individuálního statusu, jako tomu bylo v minulosti při ozbrojeném konfliktu v bývalé Jugoslávii. V uvedeném případě, totiž vznikají nedůvodné rozdíly v posuzování životních situací občanů X, kteří ihned po příjezdu projevíli úmysl požádat o mezinárodní ochranu a těch, kterým bylo uděleno pobytové vízum strpění. Žalobce také vyjádřil pochopení s tím,

Shodu s prvopisem potvrzuje M. K.

že posuzovat v současné době jeho žádost o azyl na základě skutečností, které proběhly před 6 lety, je minimálně problematické s ohledem na vývoj politické a bezpečnostní situace, který na X proběhl. Dále žalobce ve vztahu k neudělení azylu dle § 14 zákona o azylu sdělil, že v jeho případě bylo možné shledat důvody hodné zvláštního zřetele, a to v situaci uplynulých šesti letech, a hlavně té současné. Poté uvedl argumentaci zabývající se polemikou nad pojmem „důvod zvláštního zřetele hodný“. Rovněž namítal, že v případě návratu do země původu by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy v podobě nelidského a ponižujícího zacházení nebo trestání. Uvedenou hrozbu spatřoval v tom, že na území domovského státu již nemá žádné zázemí, ani možnost uplatnění v rámci trhu práce; na území ČR si za dobu pobytu zajistil stále bydlení a zaměstnání. V případném nuceném vycestování spatřoval porušení práva na rodinný život garantovaný čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Z výše uvedených důvodů navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a vrátil jej žalovanému k dalšímu řízení.

4. **Napadeným rozhodnutím ze dne 19.5.2020 č.j. OAM-104/ZA-ZA11-VL16-2020**, jehož kopie byla pořízena soudem ze správního spisu, bylo rozhodnuto o žalobcově žádosti tak, že mezinárodní ochrana podle §12, §13, §14, §14a a §14b zákona o azylu, se neuděluje. V odůvodnění tohoto rozhodnutí žalovaný mimo jiné uvedl, že dne 3.2.2020 podal žalobce žádost o udělení mezinárodní ochrany v ČR. Z údajů k podané žádosti ze dne 6.2.2020 vyplynulo, že je státním příslušníkem X, X národnosti. Ohledně svého politického přesvědčení uvedl, že byl v období let 2013 - 2014 členem strany X, a od roku 2014 se nijak politicky neangažoval; náboženské přesvědčení pravoslaví. Má jednu dceru – X.X., nar. X, je státní příslušnicí X a nachází se na X. Poslední místem jeho bydliště ve vlasti byl X. Do ČR přijel autobusem z X přes Polsko, na území ČR vstoupil dne 25.3.2017 s cestovním dokladem. Nikdy dříve nepobýval ve státech Evropské unie (dále jen EU) a nebyla mu udělena víza ani povolení k pobytu v jiných státech. Rovněž o udělení mezinárodní ochrany žádal poprvé. Ke svému zdravotnímu stavu prohlásil, že se cítí zdravý a s ničím se neléčí. Svou žádost o udělení mezinárodní ochrany odůvodnil tím, že se nemůže vrátit zpět na X, protože v X, odkud pochází, a kde má trvalou registraci, je válka. Na území pod kontrolou X se dle něj nemůže vrátit z důvodu radikalismu a nacionalismu. S tím dle něj souvisí jeho strach, že mu mohou fyzicky ublížit, protože je X a pochází z východní X. Jiné důvody neuvedl. Dále při pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany téhož dne sdělil, že v X žil do roku 2014. Na dotaz, jak se jej konkrétně dotkl zmiňovaný konflikt, sdělil, že žil v X, kde vše začalo. Pozoroval, jak konflikt začínal a X síly začaly obsazovat úřední budovy, až po dobu, kdy byla zahájena operace ATO, a kdy X poslala do X oblasti armádu – dobrovolnické ozbrojené skupiny. Tyto skupiny začaly odstřelovat města, právě toto odstřelování dle něj bylo důvodem, proč opustil X. Přestaly platit zákony a lidé byli přepadáváni, a právě toto v něm dle něj vyvolalo strach a utekl. Žalobce také vyličil, že jeho nevlastního otce zajali jako rukojmí místní separatisté, a on s matkou, s tehdejší manželkou a dcerou opustili X. Dále popsal, jak přijeli do X, a jak jim známí pomohli najít ubytování. Vzhledem k tomu, že pocházeli z X, jim ale dle něj nikdo nechtěl bydlení poskytnout, a známí to museli vzít na své jméno. Dále řekl, že od roku 2014 byl v X jen jednou, dle něj někdy v roce 2015 odvézt zbytek věcí. Problém s radikály dle jeho slov tkví v tom, že se považují za rovné orgánům činným v trestním řízení a používají sílu vůči ostatním obyvatelům. Popřel, že by byl někdy s těmito radikály nějakým způsobem v kontaktu a dodal k tomu, že se jim vyhýbal. Rovněž potvrdil možnost obrátit se v případě

kontaktu s radikály na policii a poznamenal k tomu, že se policie na chování radikálů dívá shovívavě. K otázce, jak osobně pocítil nacionalismus a radikalismus v částech kontrolovaných X, potvrdil, že se ve skutečnosti osobně s radikály nikdy nesetkal. Také potvrdil, že ve své vlasti nikdy neměl problémy se státními nebo bezpečnostními orgány. Ke způsobu úpravy svého pobytu v ČR od roku 2017 řekl, že hned po příjezdu požádal o vízum strpění, které mu bylo uděleno na jeden rok. Poté mu byla odmítnuta žádost o prodloužení.

V průběhu správního řízení bylo objasněno, že tvrzenými důvody žádosti o udělení mezinárodní ochrany byla obava z válečného konfliktu probíhajícího na východě země a s ním související zhoršená bezpečnostní situace v místě bydliště, obava z nevraživosti kvůli jeho X původu, ekonomické problémy spojené s problémem zajištění náhradního bydlení v bezpečné části X. Hlavním důvodem žádosti tak byla legalizace dalšího pobytu na území ČR. Žalovaný při hodnocení žádosti vycházel především z výpovědi žalobce; ze žalobcem doložených materiálů a z informací, které shromáždil v průběhu správního řízení ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv na X. Konkrétně vycházel z Informace MZV ČR č. j. 131227-6/2019-LPTP – Situace neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do vlasti - Návrat do vlasti po dlouhodobém pobytu v zahraničí, ze dne 15.8.2019, Informace OAMP, X: Situace v zemi, politická a bezpečnostní situace, mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách, vojenská služba, vnitřně přesídlené osoby ze dne 25.4.2019, a z Informace OAMP - X: Hodnocení X jako bezpečné země původu, ze dne 15.7.2019.

Při posouzení otázky udělení azylu dle § 12 písm. a) zákona o azylu žalovaný neshledal pro jeho udělení splněné podmínky. Zejména uvedl, že v případě žalobce nebyly, vyjma let 2013-2014 (člen strany X), zjištěny žádné politické aktivity, pro něž by mohl být pronásledován. V případě neudělení azylu dle § 12 písm. b) zákona o azylu argumentoval žalovaný především tím, že tento institut neslouží k legalizaci pobytu na území ČR, za tímto účelem odkázal žalobce na zákon o pobytu cizinců. V této souvislosti žalovaný také poukázal na skutečnost, že si žalobce požádal o mezinárodní ochranu až v roce 2020, ačkoliv pobýval na území již od roku 2017. Ve dřívějším podání žádosti mu přitom nic nebránilo. Po uvedeném zhodnocení žádosti považoval žalovaný tuto žádost za účelovou, podanou s cílem legalizovat si pobyt na území ČR. V průběhu správního řízení bylo také objasněno, že žalobce žádal o udělení mezinárodní ochrany z důvodu probíhajícího ozbrojeného konfliktu ve své vlasti, a to konkrétně ve městě X v X oblasti, odkud pochází. Žalovaný k tomuto uvedl, že probíhající vojenský konflikt na X, který se dotýká veškerého obyvatelstva bez ohledu na jeho rasu, národnost či politickou příslušnost, nelze zařadit mezi důvody relevantní z hlediska možnosti udělení azylu. S odkazem na výše citovanou Informaci OAMP o bezpečnostní a politické situaci na X s přihlédnutím ke konfliktu na východě země nebyl dle žalovaného žádný důvod X se, že by se stav zhoršené bezpečnostní situace panující ve dvou z celkového počtu 24 oblastí, na něž je X administrativně rozdělena, rozšířil i do dalších částí země. Ve zbytku země je již dlouhodobě bezpečnostní situace nezměněná, zcela stabilní, nedochází v něm k ozbrojeným střetům a zmíněná zhoršená bezpečnostní situace se ho vůbec netýká. Co se týkalo obav žalobce ohledně jeho původu, na to žalovaný reagoval tím, že výskyt těchto jevů je běžný, nicméně v daném případě se nejednalo o součást státní politiky. Žalovaný připomněl, že žadatel hovořil ve vztahu ke své osobě pouze o obavách z možného jednání příslušníků radikálních skupin, s kterými se nikdy nesetkal. Nad to měl k dispozici

Shodu s prvopisem potvrzuje M. K.

prostředky k uplatnění svých práv na ochranu od státních složek. Ohledně tvrzeného důvodu žádosti, tedy problému se zajištěním bydlení, žalovaný konstatoval, že si je vědom potíží, se kterými se X občané aktuálně potýkají, avšak ani ekonomická či existenční nouze v zemi původu nečiní z žalobce uprchlíka ve smyslu Úmluvy o právním postavení uprchlíků z roku 1951. Ve vztahu k azylu dle § 14 zákona o azylu sdělil, že v případě žalobce nebyly shledány žádné důvody zvláštního zřetele hodné, neboť je dospělou, plně právně způsobilou osobou, která je schopná si zajistit prostředky na zajištění svých základních potřeb prací; zdravotní stav je v pořádku. Ve vztahu k doplňkové ochraně dle § 14a zákona o azylu žalovaný sdělil, že žalobce neuvedl a ani on nenalezl žádné skutečnosti, na základě kterých by mohla žalobci hrozit v případě návratu do vlasti vážná újma uložením nebo vykonáním trestu smrti již proto, že byl na X trest smrti pro všechny trestné činy zrušen. Žalobce během správního řízení nedoložil nic, co by nasvědčovalo tomu, že by mu po návratu do vlasti hrozilo nebezpečí mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání. Ve své vlasti nebyl trestně stíhán, neměl ani žádné problémy s X státními složkami či bezpečnostními orgány a ze své vlasti vycestoval oficiálně přes hraniční přechod se svým cestovním pasem a vydaným vízem, aniž by mu v tom kdokoli objektivně bránil. Rovněž ve vztahu k tvrzeným obavám z možného jednání členů radikálních skupin z důvodu svého X původu, nebylo možné podle žalovaného dospět k závěru, že by ve vztahu k žalobci došlo k jakémukoli jednání, které by v něm mohlo vyvolat opodstatněnou obavu z přímého a bezprostředního nebezpečí vážné újmy ve smyslu zákona o azylu. Žalovaný připomněl, že žalobce neuvedl žádný incident ve své vlasti, ve kterém by byl vystaven konkrétnímu negativnímu jednání, ba naopak potvrdil, že se osobně s radikály nikdy nesetkal. Skutečnost, že dotýčný na území X ponechal své malé dítě, považoval žalovaný jako kalkul žalobce a předem promyšlené účelové jednání, svědčící nikoliv o jeho snaze „ukrýt“ se v ČR po dobu, kdy mu ve vlasti hrozí podle něj nebezpečí, ale o jasném úmyslu k jeho přesídlení. Podle Informace MZV ČR č. j. 131227-6/2019-LPTP - Situace neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do vlasti - Návrat do vlasti po dlouhodobém pobytu v zahraničí, ze dne 15.8.2019, nebyly známy případy, že by X občané žádající v zahraničí o mezinárodní ochranu byli ve své vlasti nějak postihováni. Na základě shromážděných informací nevyplývalo, že by v zemi původu probíhal takový ozbrojený konflikt, jehož důsledky by bylo možno pokládat ve vztahu k žalobci za vážnou újmu podle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu. Případné vycestování po posouzení informací o zemi původu a sdělených skutečnostech nepředstavovaly ani rozpor s mezinárodními závazky ČR. Na základě výše uvedeného rozhodl žalovaný tak, jak je uvedeno v aktuálně žalobou napadeném rozhodnutí.

5. **Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě dne 1.9.2020** popřel oprávněnost námitek uvedených žalobcem a současně s nimi nesouhlasil, neboť neprokazovaly, že by v průběhu své činnosti porušil některé ustanovení správního řádu či zákona o azylu a následně vydal nezákonné či nedostatečně odůvodněné rozhodnutí. Žalovaný odkázal na obsah správního spisu, zejména na vlastní žádost o udělení mezinárodní ochrany, výpověď žalobce, shromážděné informace o zemi původu, a na napadené rozhodnutí. Žalovaný vyjádřil, že zjistil skutečný stav věci, případ posuzoval ve všech souvislostech, zabýval se všemi skutečnostmi, které žalobce v průběhu správního řízení uvedl, opatřil si potřebné podklady a objektivní informace pro rozhodnutí. Po jejich důkladném posouzení však nezjistil žádné důvody pro udělení mezinárodní ochrany v žádné z jejich forem. Dále uvedl, že se v napadeném

rozhodnutí zabýval problematickou situací v X oblasti, avšak ta sama o sobě nemohla být důvodem pro udělení azylu. Na základě výpovědi žalobce také vyplynulo, že ten odešel z X v roce 2014 se svou rodinou, kdy se odstěhoval do X, kde se usídlil, tudíž dle názoru žalovaného jej tak do X nic nenutí se vrátit, a žalobce proto může pobývat ve kterékoliv z 22 bezpečných oblastí X nacházejících se pod plnou kontrolou současné proevropsky orientované vlády. Tvrzené obavy z pronásledování spojené s jeho původem z X oblasti považoval žalovaný jako nedůvodné. Sam žalobce během pohovoru uvedl, že se s radikály nikdy osobně nesetkal. K řešení svých případných problémů měl také právní prostředky, které mu dává země jeho původu k dispozici, a se kterými dle jeho vlastních slov neměl nikdy problémy. K námitce neudělení azylu dle § 14 zákona o azylu žalovaný uvedl, že neshledal důvody pro jeho udělení, přičemž odkázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu (dále jen NSS) ze dne 11.3.2004 č.j. 2 Azs 8/2004 -55. Dále žalovaný vyjádřil svou domněnku stran podání žádosti o mezinárodní ochranu žalobcem jako prostředku k legalizaci pobytu na území ČR, avšak k tomu, jak dodal, tento specifický institut neslouží. Pokud si tak žalobce chtěl legalizovat svůj pobyt na území ČR, měl dle žalovaného zvolit právní úpravu dle zákona o pobytu cizinců. Žalovaný také odkázal na rozsudek NSS ze dne 24.2.2005 č.j. 7 Azs 187/2004 závěrem navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

6. **Ze zasláního správního spisu vedeného žalovaným v této věci** vyplývá, že skutečnosti uvedené v odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí ze dne 19.5.2020 i ve vyjádření žalovaného ze dne 1.9.2020 odpovídají obsahu spisu. Podle protokolu o předání rozhodnutí bylo napadené rozhodnutí ze dne 19.5.2020 žalobci předáno do vlastních rukou dne 3.6.2020.
7. Dle **§ 4 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb.**, soudní řád správní (dále jen **s.ř.s.**) soudy ve správním soudnictví rozhodují o žalobách proti rozhodnutím vydaným v oblasti veřejné správy orgánem moci výkonné, orgánem územního samosprávného celku, jakož i fyzickou nebo právnickou osobou nebo jiným orgánem, pokud jim bylo svěřeno rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob v oblasti veřejné správy (dále jen **správní orgán**). Podle **§ 78 odst. 7 s.ř.s.** soud zamítne žalobu, není-li důvodná. Při přezkoumání napadeného rozhodnutí je soud povinen přezkoumat napadený výrok v mezích žalobních bodů uvedených v žalobě (§ 75 odst. 2 věta první s.ř.s.). Dle **§ 31 odst. 2, 3 s.ř.s.** ve věcech mezinárodní ochrany rozhoduje specializovaný samosoudce, který má práva a povinnosti předsedy senátu.
8. Podle **§ 12 zákona o azylu** „Azyl se cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.“
9. Dle **§ 14 zákona o azylu** „Jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu.“
10. Podle **§ 14a odst. 1 zákona o azylu** „Doplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho

Shodu s prvopisem potvrzuje M. K.

případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.“

11. Dle § 14a odst. 2 zákona o azylu „Za vážnou újmu se podle tohoto zákona považuje uložení nebo vykonání trestu smrti, mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, vážné obrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbroje
12. Soud o věci rozhodl bez nařízení ústního jednání, neboť účastníci řízení neuvedli, že žádají ústní jednání k projednání věci a soud jeho nařízení neshledal nezbytným (§ 46a odst. 8 zákona o azylu věta předposlední před středníkem).
13. Podanou žalobou se žalobce domáhal z důvodů shora uvedených zrušení napadeného rozhodnutí žalovaného ze dne 19.5.2020, ale soud z níže uvedených důvodů shledal, že žaloba není důvodná.
14. V podané žalobě vznesl žalobce, až na výjimku stran nesouhlasu s „pozdě“ podanou žádostí, velmi obecně formulované námitky, které konkrétně nenamítají určitá porušení, jichž se měl žalovaný dopustit v rámci rozhodnutí o neudělené mezinárodní ochrany v žádné z jejich forem. Namísto toho obsahují obecné výklady pojmů či obecně vyjádřený nesouhlas s posouzením žádosti ve vztahu k jednotlivým institutům mezinárodní ochrany (azyl a doplňková ochrana) a azylovému příběhu žalobce. Z téhož důvodu tak soud přistoupil k přezkumu napadeného rozhodnutí ve stejném rozsahu.
15. Nejříve přezkoumal soud námitku žalobce, v níž vyjádřil nesouhlas s (ne)udělením azylu dle § 12 písm. b) zákona o azylu a to zejména pro obavu z pronásledování radikály, protože je X a pochází z východní X.
16. Otázkou neudělení azylu dle § 12 písm. b) zákona o azylu se zabýval žalovaný na str. 4-7 napadeného rozhodnutí. V první řadě se soud ztotožňuje se závěry žalovaného ohledně účelovosti žalobcem podané žádosti s cílem legalizovat na území ČR svůj další pobyt. Ačkoliv žalobce namítal, že zde pobýval po dobu platnosti víza ke strpění legálně, nelze odhlédnout od skutečnosti, že ze země původu údajně prchal ze strachu, kdy dalším logickým krokem za takové situace je vyhledání pomoci, v daném případě podání žádosti o mezinárodní ochranu. Nikoliv tedy snaha o legalizaci pobytu a až v případě neúspěchu v získání jiného pobytového oprávnění domáhání se institutu mezinárodní ochrany. V neprospěch žalobce také hovoří skutečnost, že v dřívějším podání žádosti mu nebránily žádné objektivní překážky (srovnej rozsudek NSS ze dne 13.1.2005 č.j. 3 Azs 119/2004). V takovém případě lze konstatovat, že žalobce své problémy, strach či situaci nepovažoval za natolik palčivou, aby jej přiměla řešit situaci okamžitě (myšleno podání žádosti). Nelze ani odhlédnout od faktu, že zatímco žalobce opustil zemi původu, svou dceru nechal i se svými rodiči nadále na X. Samotné tvrzení žalovaného, že se jedná o účelovou žádost, v tomto směru nemá vliv na zákonnost rozhodnutí, neboť i přes tuto domněnku žalovaný v napadeném rozhodnutí posoudil veškeré žalobcem tvrzené azylově relevantní skutečnosti.
17. Ohledně nepříznivé situace v oblasti X se soud ztotožnil s názorem žalovaného, že tento

Shodu s prvopisem potvrzuje M. K.

důvod nelze považovat za azylový dle § 12 písm. b) zákona o azylu, k čemuž dále stejně jako žalovaný dodává, že z Příručky procedur a kritérií pro přiznání postavení uprchlíka podle Úmluvy o právním postavení uprchlíků a Protokolu týkajícího se právního postavení uprchlíků (New York 1967), vydané UNHCR v Ženevě v září roku 1979, osoby, které byly donuceny opustit svou vlast na základě ozbrojeného národního nebo mezinárodního konfliktu nejsou považovány za uprchlíky. Otázku bezpečnosti země podřazuje soud spíše pod ustanovení upravující doplňkovou ochranu, nikoliv azyl.

18. Dle § 2 odst. 4 zákona o azylu „*Pronásledováním se rozumí závažné porušení lidských práv, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání anebo jednání, která ve svém souběhu dosahují intenzity pronásledování, pokud jsou prováděna, podporována nebo trpěna původci pronásledování.*“
19. Dle § 2 odst. 5 zákona o azylu „*Ochranou před pronásledováním nebo vážnou újmou se rozumí zejména přiměřené kroky příslušných státních orgánů, strany nebo organizace, včetně mezinárodní organizace, kontrolující stát nebo podstatnou část jeho území, směřující k zabránění pronásledování nebo způsobení vážné újmy zejména zavedením účinného právního systému pro odhalování, stíhání a trestání jednání představujících pronásledování nebo vážnou újmu, za předpokladu, že je taková ochrana účinná, není pouze přechodná a cizinec k ní má přístup.*“
20. Dle § 2 odst. 6 zákona o azylu „*Původcem pronásledování nebo vážné újmy se rozumí státní orgán, strana nebo organizace ovládající stát nebo podstatnou část území státu, jehož je cizinec státním občanem nebo v němž měla osoba bez státního občanství poslední trvalé bydliště. Původcem pronásledování nebo vážné újmy se rozumí i soukromá osoba, pokud lze prokázat, že stát, strana nebo organizace, včetně mezinárodní organizace, kontrolující stát nebo podstatnou část jeho území nejsou schopny nebo ochotny odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před pronásledováním nebo vážnou újmou.*“
21. K samotnému tvrzení žalobce o pronásledování soud odkazuje dále na rozsudek NSS ze dne 30.9.2015 č.j. 6 Azs 151/2015 – 36 [16], kde je vyjádřeno následující: „*Nejvyšší správní soud dlouhodobě zaujímá stanovisko, že u soukromých osob jako původců pronásledování musí přistoupit k samotnému pronásledování také záměrná nečinnost státních orgánů či jejich neschopnost poskytovat ochranu před původci pronásledování. Lze odkázat například na rozsudek č. j. 6 Azs 479/2004 – 41 ze dne 22. 12. 2005, podle kterého „aby bylo možné shledat absenci ochrany ze strany státu, musel by stěžovatel vyčerpat všechny reálně dostupné prostředky ochrany.“ V rozsudku ze dne 14. 6. 2007, č. j. 9 Azs 49/2007 – 68, zdejší soud uvedl, že skutečnost, že „žadatel o azyl má v zemi původu obavy před vyhrožováním ze strany soukromé osoby, není bez dalšího důvodem pro udělení azylu podle ustanovení § 12 zákona č. 325/1999, o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb., tím spíše v situaci, kdy politický systém v zemi původu žalobce dává občanům možnost domáhat se ochrany svých práv u státních orgánů, a tyto skutečnosti v řízení o udělení azylu nebyly vyvráceny.“ K obdobným závěrům dospěl tento soud také ohledně doplňkové ochrany v rozsudku ze dne 31. 10. 2008, č. j. 5 Azs 50/2008 – 62.“ V této souvislosti soud také doplňuje, že za první a hlavní impuls pro opuštění svého domova považoval žalobce bezpečnostní stav v místě bydliště – X oblast. Až následně, kdy využil možnosti vnitřního přesídlení, pocítil další důvod k obavám, a to strach z radikálů a nacionalistů v X, protože je X a pochází z východní X.*
22. S ohledem na výše uvedené neshledal soud, stejně jako žalovaný, splněné podmínky pro

Shodu s prvopisem potvrzuje M. K.

konstatování, že by byl žalobce v zemi původu pronásledován pro jeho původ. Žalobce především odvozuje pronásledování své osoby radikály a nacionalisty toliko v rovině hypotetické, neboť jak sám v protokolu o pohovoru k žádosti ze dne 6.2.2020 odpověděl na otázku žalovaného „*Vy jste byl někdy s těmito radikály nějakým způsobem v kontaktu?*“ odpověděl: *Naštěstí já ne, protože jsem se jim vyhýbal. Ale každý den jsem se bál, že někdo z radikálů ke mně přistoupí,“*. Dále na otázku: *Jak jste vy osobně pocítil nacionalismus a radikalismus v částech kontrolovaných X?* odpověděl: *Já osobně jsem se s radikály osobně nesetkal. Kdybych se s nimi setkal, třeba bych byl jimi ohrožen, zmrzačen, možná bych tu vůbec nebyl“*. Z výše uvedených odpovědí je na výše patrné, že žalobcem tvrzené pronásledování neodpovídá jeho definici dle § 2 odst. 4 zákona o azylu, jelikož mezi žalobcem a radikály nedošlo k žádné interakci a veškeré žalobcem tvrzené ohrožení je tak pouze hypotetické. Žalobce nebyl tvrzenými původci pronásledování nijak kontaktován, pouze se obává možného nebezpečí. V tomto bodě tak soud považuje žalobcem tvrzené pronásledování za zcela subjektivní vnímání situace, bez jakéhokoli reálného podkladu. K tomu dále přistupuje skutečnost, že v daném případě by se jednalo o pronásledování ze strany soukromých osob, což i zákon o azylu připouští, avšak za předpokladu, že stát, strana nebo organizace, včetně mezinárodní organizace, kontrolující stát nebo podstatnou část jeho území nejsou schopny nebo ochotny odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před pronásledováním (§ 2 odst. 5 zákona o azylu). Jak však vyplývá z téhož protokolu, uvedl žalobce, že v případě kontaktu s radikály by se mohl obrátit na Policii za účelem poskytnutí ochrany; rovněž uvedl, že v zemi původu neměl problémy se státními nebo bezpečnostními složkami, ani jinak prokazatelně nezpochybnil jejich funkčnost. Totéž vyplývá i ze správy X, Informace OAMP ze dne 25.4.2019, kde je uvedeno, že X oblast je pod kontrolou ústřední vlády, tudíž je zde udržován pořádek a přístup k ochraně ze strany státních složek. Ostatně dle vyhlášky č. 328/2018 Sb., kterou se provádí zákon o azylu a zákon o dočasné ochraně cizinců, je X zařazena do seznamu bezpečných zemí původu, vyjma poloostrova X a částí X a X oblasti pod kontrolou X separatistů, což dále svědčí o dobré bezpečnostní situaci, a tudíž o přístupu k ochraně. V této souvislosti soud dále odkazuje na rozsudek NSS ze dne 30.9.2015 č.j. 6 Azs 151/2015 – 36 [18] „*Obdobně se k možnosti domoci se ochrany u příslušných orgánů na X vyjádřil Nejvyšší správní soud v nedávném rozhodnutí ze dne 16. 7. 2015, č. j. 4 Azs 136/2015 – 32, když uvedl: Nejvyšší správní soud nejprve odkazuje na rozsudek č. j. 5 Azs 50/2008 – 62 ze dne 31.10.2008, v němž konstatoval, že „pokud je zjevné, že orgány v zemi původu nejsou schopny či ochotny poskytnout účinnou ochranu před vážnou újmu způsobenou nestátními subjekty, nelze po žadateli požadovat, aby se na tyto orgány obracel. Pokud to však zjevné není (...), žadatel musí v pohovoru se žalovaným uvést, proč se na poskytovatele ochrany s žádostí neobrátil; břemeno tvrzení ohledně nedostupnosti (či nedostatečnosti) ochrany v zemi původu tudíž leží na straně [žadatele]“ V případě X se ovšem nejedná o zemi, ve které příslušné orgány vůbec nejsou schopny či ochotny poskytnout účinnou ochranu před pronásledováním způsobeným nestátními subjekty (usnesení Nejvyššího správního soudu č. j. 1 Azs 9/2013 – 36 ze dne 7. 8. 2013).*“ Z výše uvedeného má tedy soud za to, že pokud žalobce pociťoval strach z pronásledování, nic mu nebránilo obrátit se na státní složky pro poskytnutí ochrany, jelikož tak neučinil, nevyčerpal všechna možná vnitrostátní řešení (vyjma přesídlení).

23. Námitku žalobce, že žalovaný pochybil, pokud mu neudělil humanitární azyl dle § 14 zákona o azylu, neshledal soud také důvodnou. V daném případě soud vycházel z

rozhodnutí NSS ze dne 20.12.2005, č.j. 2 Azs 36/2005-48, v němž je uvedeno, že „*správní orgán uděluje humanitární azyl (§ 14 zákona o azylu) v mezích svého správního uvážení; na udělení této formy azylu nemá žadatel subjektivní právo. Rozhodnutí o neudělení humanitárního azylu není sice vyloučeno ze soudního přezkoumání, ale soud se rozhodnutím může zabývat jen v omezeném rozsahu, totiž z hlediska posouzení, zda v řízení nedošlo k vadám, které mohly mít za následek nezákonné rozhodnutí (§ 78 odst. 1 s.ř.s.), tedy z hlediska dodržení práva na spravedlivý proces.*“ Dále soud poukazuje na rozhodnutí NSS ze dne 19.7.2004, č.j. 5 Azs 105/2004-72, v němž je uvedeno, že „*ust. § 14 zákona o azylu je kombinací neurčitěho právního pojmu a správního uvážení, kdy neurčitým právním pojmem je "případ zvláštního zřetele hodný" a vlastní rozhodnutí správního orgánu vyjádřené slovy "lze udělit humanitární azyl" představuje správní uvážení.*“ V této souvislosti také odkazuje na rozsudek NSS ze dne 11.3.2004, č.j. 2 Azs 8/2004-55 „*obvyklé důvody udělování humanitárního azylu (např. u osob zvláště těžce postižených či nemocných, u osob přicházejících z oblastí postižených humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými či přírodními faktory)*“. Ze správního spisu vyplynulo, že žalovaný zkoumal, zda v případě žalobce nebyly dány důvody pro udělení humanitárního azylu, a dospěl k závěru, že tomu tak není. Udělení humanitárního azylu spočívá na volné úvaze příslušného správního orgánu a rozhodnutí o něm přezkoumává soud pouze v omezeném rozsahu. Žalovaný řádně zjistil a posoudil jak osobní situaci žalobce, tak i stav v jeho zemi, a pokud sám z toho nedovodil důvody pro udělení humanitárního azylu, je takové rozhodnutí v jeho pravomoci. K tomu soud podotýká, že žalovaný se s touto otázkou zaobíral velice zevrubně na str. 8 napadeného rozhodnutí, kde vzal rovněž v potaz jím veškeré zjištěné informace stejně jako žalobcem tvrzené skutečnosti, které by mohly mít vliv na posouzení otázky, avšak po jejich vyhodnocení vyšlo najevo, že je nelze podřadit pod tento azylový důvod. Zejména se zabýval rodinnou, sociální a ekonomickou situací žalobce, bylo přihlédnuto i k jeho věku a zdravotnímu stavu, avšak z výpovědí nevyplýval žádný zvláštního zřetele hodný důvod pro udělení azylu podle § 14 zákona o azylu. Soud se ztotožňuje s názorem žalovaného, že žalobce je dospělou, plně právně způsobilou osobou, která je schopná si zajistit prostředky na zajištění svých základních potřeb prací; rovněž jeho zdravotní stav neodůvodňoval jeho udělení, neboť neuvedl žádné nemoci či zranění, které by bylo možné považovat za důvodné. Jestliže nyní žalobce uvádí v žalobě toliko jako důvody hodného zřetele svoji situaci v uplynulých 6 letech a i tu současnou, nepovažuje soud takto obecně formulovaný důvod za způsobilý prokázat důvodnost jeho tvrzení, neboť nelze určit, co konkrétně považuje žalobce za onen důvod, pro něj by mu měl být azyl dle § 14 zákona o azylu udělen.

24. Žalobce také namítal splnění podmínek udělení doplňkové ochrany dle § 14a odst. 1 zákona o azylu a jím formulovanou námitku, kdy uvedl, že v případě návratu do země původu by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy v podobě nelidského a ponižujícího zacházení nebo trestání, podřazuje soud pod ust. § 14a odst. 2 písm. b) a c) zákona o azylu.
25. Těmito důvody se žalovaný zabýval na str. 8–11 napadeného rozhodnutí, přičemž došel k závěru, že v případě žalobce neshledal v návratu do země původu hrozbu skutečného nebezpečí vážné újmy; s tímto závěrem i jeho odůvodněním se soud zcela ztotožňuje. Žalovaný zejména uvedl, že žalobce nepředložil nic, co by nasvědčovalo tomu, že by mu po návratu do země původu hrozilo nebezpečí mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání. Ve své vlasti nebyl trestně stíhán, neměl ani žádné problémy s X

státními složkami či bezpečnostními orgány a ze své vlasti vycestoval oficiálně přes hraniční přechod se svým cestovním pasem a vydaným vízem, aniž by mu v tom kdokoli objektivně bránil. K tvrzení žalobce, že se obává možného jednání členů radikálních skupin z důvodu svého X původu, nelze podle správního orgánu dospět k závěru, že by ve vztahu k žalobci došlo k jakémukoli jednání, které by v něm mohlo vyvolat opodstatněnou obavu z přímého a bezprostředního nebezpečí vážné újmy ve smyslu zákona o azylu. Soud připomíná, že žalobce neuvedl žádný incident s uvedenými skupinami či individualitami, ve kterém by byl vystaven konkrétnímu negativnímu jednání, ba naopak potvrdil, že se osobně s radikály nikdy nesetkal, ani s nimi neměl co dočinění. Skutečnost, že žalobce na území X ponechal svou dceru, rovněž přispívá k názoru, že se v jeho případě jedná o účelově podanou žádost o mezinárodní ochranu za účelem legalizace svého dalšího pobytu na území ČR. Existenci nebezpečí vážné újmy dle § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu taktéž vyvrací i Informace MZV ČR č. j. 131227-6/2019-LPTP - Situace neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do vlasti - Návrat do vlasti po dlouhodobém pobytu v zahraničí, ze dne 15. srpna 2019, kdy z jejího obsahu vyplývá, že nejsou známy případy, že by X občané žádající v zahraničí o mezinárodní ochranu byli ve své vlasti nějak postihováni.

26. Ohledně probíhajícího ozbrojeného konfliktu na území X dle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu soud odkazuje na Informace OAMP, X: Politická a bezpečnostní situace, vojenská služba, vnitřně přesídlené osoby ze dne 25. dubna 2019, z níž mimo jiné vyplývá, že zhoršená bezpečnostní situace panuje pouze ve dvou oblastech X, ve zbytku země je bezpečnostní situace zcela stabilní. Ostatně, žalobce ještě před odcestováním do ČR žil v X, tedy v místech nacházejících se pod plnou kontrolou současné proevropsky orientované vlády, která proklamuje vládu demokracie a práva, a které se aktuální ozbrojené střety netýkají. K samotné situaci se již opakovaně vyjádřil i NSS, kdy za zmínku stojí např. rozhodnutí č. j. 3 Azs 237/2014 - 25 ze dne 18. 3. 2015, č. j. 4 Azs 15/2015 - 28 ze dne 31. 3. 2015, č. j. 9 Azs 13/2015 - 69 ze dne 30. 4. 2015, či č. j. 9 Azs 36/2015 - 36 ze dne 14. 5. 2015. Z uvedené argumentace dále podložené konzistentní rozhodovací praxí správních orgánů i soudů ve správním soudnictví vyplývá, že probíhající konflikt v X oblasti nelze automaticky považovat za důvod pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu. V případě žalobce neaktuálnost této hrozící újmy vystupuje dále do popředí také především proto, že žalobce v době odchodu ze země v uvedené oblasti již nežil; mohl a také využil vnitřního přesídlení (v X poté žil další dva roky). Jestliže mu nevyhovuje oblast X, jak naznačil, nic mu nebrání odcestovat v rámci země do jedné z dalších bezpečných oblastí. Soud tudíž neshledal žalobcem tvrzené důvody jeho obav za důvodné.
27. Žalobce se také domníval, že neudělením mezinárodní ochrany dochází k porušení čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, neboť v zemi původu nemá žádné zázemí ani uplatnění v rámci trhu práce. Tuto skutečnost soud opět podřadil pod důvod pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu.
28. K této námitce soud konstatuje, že institut doplňkové ochrany, neslouží jako náhrada či jiný prostředek k legalizaci dalšího pobytu na území ČR. Ačkoliv s žalobcem lze souhlasit, že situace na trhu práce na X není nejlepší a neposkytuje tolik příležitostí jako v ČR, není tato situace důvodem pro udělení doplňkové ochrany. Za tímto účelem slouží především

zákon o pobytu cizinců, což ostatně již mnohokrát potvrdil NSS ve svých rozhodnutích, např. viz rozsudek NSS ze dne 18.11.2004 sp.zn. 7 Azs 117/2004 či ze dne 11.11.2005 č.j. 5 Azs 114/2005-51, kde soud rovněž vyložil, že poskytnutí azylu (což lze vztáhnout i na doplňkovou ochranu) je zcela specifickým důvodem pobytu cizinců na území ČR a nelze jej zaměňovat s jinými legálními formami pobytu tak, jak jsou upraveny v zákoně o pobytu cizinců (č. 326/1999 Sb.). Současně soud připomíná, že žalobce má i nadále v zemi původu minimálně svou dceru a matku, tudíž vazby na území, popřípadě alespoň dočasné útočiště, v zemi původu stále má. Jelikož žalobce v tomto směrem neuváděl v řízení před žalovaným žádné skutečnosti, které by vedly k domněnce, že by mohlo dojít ve věci žalobce k rozporu s čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, nemohl se žalovaný s takovými skutečnostmi vypořádat. Jelikož tak žalobce učinil až nyní v podané žalobě, přičemž tak učinil toliko ve velmi obecné a stručné rovině, nezbylo soudu než posoudit tuto otázku v tomto směru taktéž obecně. Soud proto zejména odkazuje na rozsudek NSS ze dne 11.6.2009 9 Azs 5/2009 -65, kde uvedl: „*Ostatně i Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 28. 11. 2008, č. j. 5 Azs 46/2008 - 71 (na www.nssoud.cz), se vyjádřil v tom smyslu, že zásahem do soukromého a rodinného života, který si cizinec na území České republiky vytvořil, by v souvislosti s čl. 8 Úmluvy mohl být zpravidla pouze dlouhodobý zákaz pobytu, který by právě svou délkou mohl dosáhnout intenzity nepřiměřeného zásahu ve smyslu judikatury Evropského soudu pro lidská práva ve Štrasburku.*“ Z citovaného vyplývá, že k porušení čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, může docházet zejména ve vztahu k zásahu do rodinného života, ten však žalobce na území ČR žádný nemá, nebo alespoň žádný neuvedl. Tudíž jím tvrzený zásah nelze s ohledem na jím tvrzené důvody shledat natolik závažným, aby odůvodňoval aplikaci čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod způsobem, jakého se domáhá.

29. Vzhledem ke všem zjištěným skutečnostem soudu nezbylo, než **žalobu zamítnout** jako nedůvodnou ve smyslu § 78 odst. 7 s.ř.s., dle něhož soud zamítne žalobu, není-li důvodná (**výrok I. rozsudku**), neboť nebyly shledány žádné žalobcem namítané nedostatky napadeného rozhodnutí.
30. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., kdy by na náhradu nákladů řízení měl právo žalovaný, jenž měl ve věci plný úspěch. Žalovanému však žádné náklady řízení nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly, ani nepožadoval jakoukoli jejich náhradu, proto nebyla náhrada nákladů žádnému z účastníků řízení přiznána (**výrok II. rozsudku**).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno, který o kasační stížnosti rozhoduje. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni (§ 12 odst. 1, § 102, § 106 odst. 2 a 4 s.ř.s.).

Plzeň 26. listopadu 2020

Shodu s prvopisem potvrzuje M. K.

JUDr. Alena Hocká v.r.
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje M. K.